

Protokoll 5/2025

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 april 2025 kl. 17:30-19:50, Virkesvägen 3,
plan 4, rum Tantolunden

Ledamöter

Anders Göransson (S) Ordförande
Lars Rottem Krangnes (C) 1:e vice ordförande
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Jörgen Gyllenblad (S)
Anna-Karin Lindahl (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Anki Almqvist (V)
Jonas Nilsson (M)
Mikael Igelström (M)
Therese Lindström (M)
Martin Westmont (SD)
Anne-Lie Elfván (L)
Nina Brisman (V) ersätter Magnus Palm (MP)

Ersättare

Amanda Hansson Åkerlind (S)
Kerstin Axelsson (S)
Elsa Wiberg (S)
Bo Strömberg (M)
Anna Roos (M)
Ulf Wester (SD)
Johan Lisspers (L)
Marko Janicic (C)
Erik Ehre (KD)

Övriga närvarande

Andrea Ax Karlsén Nämndsekreterare
Alexandra Wynn Stadsdelsdirektör

Justerare

Lars Rottem Krangnes

Datum för justering

2025-04-24

Paragraf

§13, §§17-18, §§23-26, §§29-30, §§33-37

Sekreterare

Andrea Ax Karlsén

§ 13**Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028
för Södermalms stadsdelsnämnd**

SÖD 2025/193

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd godkänner förslaget till underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028 med bilagor och överlämnar det till kommunstyrelsen.

2. Beslutet justeras omedelbart.

3. Följande tillägg godkänns:

Att stärka den lokala demokratin har varit en av våra prioriteringar under den här mandatperioden. Vi har flyttat nämnden till olika delar av stadsdelsområdet, förstärkt medborgardialogen och ökat föreningsstödet. Dessutom har vi fortsatt att utveckla medborgarförslagsinstitutet.

Inget stadsdelsområde har så många medborgarförslag som Södermalm. Ingen har heller så många bra förslag som vi har. Vi skiljer ut oss på det här området. Och det är något som vi borde ta vara på och fortsätta att utveckla.

Senare i vår inviger vi den andra medborgardrivna bastun. Båda tillkomna efter medborgarförslag. Där är både medlemmar och allmänhet är välkomna. Vi har ett antal stadsodlingar, flera av dem har funnit över lång tid. En dansbana, ett förslag som blev verklighet för snart tio år sedan och där det dansas varje dag och kväll under hela sommarhalvåret. Kvinnors och vår gemensamma historia har fått en plats i stadsmiljön genom Malin Matsdotters örträdgård och fler möjligheter till bad är på gång, ett återkommande tema i de inkomna medborgarförslagen. Södermalmsnytt sammanfattade vår utveckling av medborgarförslagen med rubriken Drömmar blir sanna.

Vi ger förutsättningarna, södermalmborna och stockholmarna bär projekten. Förutom att vara till glädje för användarna bidrar de inte sällan till att öka trygghet och trivsel i närområdet. Med driftskostnader som är marginella jämfört med om staden skulle ta ett eget ansvar.

Det kanske inte är medborgarbudgetering i strikt bemärkelse men om målet är att ge medborgarna inflytande och öka deras engagemang så vill vi hävda att vi kommit längre än andra delar av staden.

I sitt svar föreslår förvaltningen både en reformering och ett namnbyte. Vi tycker att de resonerar klokt i det första fallet, många förslag passar bättre i *Tyck till-appen*, men är mer tveksamma till ett namnbyte. Formellt kan det finnas en poäng att byta till invånar- eller Stockholmsförslag men mot det står att medborgarförslag är ett mycket väl inarbetat begrepp.

Därtill lyfter underlaget för budget fler viktiga aspekter. I och med 2023 års budget fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Det här arbetet måste fortsätta. Vi ska göra Södermalm tryggare och trevligare.

Staden centralt måste skjuta till mer resurser till vår stadsmiljö. Att vi får tillräckligt med resurser för att vårda, bevara och utveckla parkerna är en fråga som är viktig för långt fler än oss som bor i stadsdelsområdet. Det handlar både om parkernas roll som mötesplatser och att möta behovet av närhet till svala miljöer och lokala klimatanpassningar.

Södermalm står inför flera demografiska utmaningar. Med färre barn och fler äldre. Det har och det kommer att kräva tuffa beslut. Vi behöver värna den kommunala förskolan. Lyfta fram de kvaliteter och det särskilda uppdrag som den har och samtidigt fortsätta arbetet med rekrytera och behålla medarbetare. Det senare kräver en klok personalpolitik.

Staden behöver hitta en långsiktigt hållbar modell för uppräknings ersättningarna till de kommunövergripande verksamheterna.

Sammanfattning av ärendet

I underlaget beskrivs de kommande årens utveckling och prioriteringar för stadsdelsnämndens kärnverksamheter samt nämndens strategiska satsningar, samverkan och lokala utvecklingsbehov som bidrar till kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och stadens vision. Satsningarna har sin utgångspunkt i nämndens kärnverksamheter, de prioriterade områdena i stadens budget samt Vision 2040.

Förslag till beslut

Anders Göransson m.fl. (S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Lars Rottem Krangnes (C) och Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett

gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma förslag till beslut.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson (M), Mikael Igelström (M), Therese Lindström (M) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för egna förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

Ersättaryttranden

Erik Ehrs (KD) ställde sig bakom Lars Rottem Krangnes (C) och Jonas Nilsson m.fl. (M) förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/193-1 (Godkänd - R 1) Underlag for budget 2026 med inriktning 2027 och 2028
- SÖD 2025/193-2 Bilaga 1 SDN 12
- SÖD 2025/193-2.1 Bilaga 2 Klimatinvesteringar-2026-2028
- SÖD 2025/193-2.2 Bilaga 3 Klimatanpassning-investeringar-2026-2028

2025-04-24
Ärende 13
Underlag för
budget 2026 med inriktning
2027 och 2028 för
Södermalms stadsdelsnämnd

Anders Göransson m.fl. S
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V

Förslag till beslut

Att godkänna förvaltningens svar med följande tillägg

Att stärka den lokala demokratin har varit en av våra prioriteringar under den här mandatperioden. Vi har flyttat nämnden till olika delar av stadsdelsområdet, förstärkt medborgardialogen och ökat föreningsstödet. Dessutom har vi fortsatt att utveckla medborgarförslagsinstitutet.

Inget stadsdelsområde har så många medborgarförslag som Södermalm¹. Ingen har heller så många bra förslag som vi har. Vi skiljer ut oss på det här området. Och det är något som vi borde ta vara på och fortsätta att utveckla.

Senare i vår inviger vi den andra medborgardrivna bastun. Båda tillkomna efter medborgarförslag. Där är både medlemmar och allmänhet är välkomna. Vi har ett antal stadsodlingar, flera av dem har funnit över lång tid. En dansbana, ett förslag som blev verklighet för snart tio år sedan och där det dansas varje dag och kväll under hela sommarhalvåret. Kvinnors och vår gemensamma historia har fått en plats i stadsmiljön genom Malin Matsdotters örträdgård och fler möjligheter till bad är på gång, ett återkommande tema i de inkomna medborgarförslagen.

Södermalmsnytt sammanfattade vår utveckling av medborgarförslagen med rubriken *Drömmar blir sanna*ⁱⁱ

Vi ger förutsättningarna, södermalmborna och stockholmarna bär projekten. Förutom att vara till glädje för användarna bidrar de inte sällan till att öka trygghet och trivsel i närområdet. Med driftskostnader som är marginella jämfört med om staden skulle ta ett eget ansvar.

Det kanske inte är medborgarbudgetering i strikt bemärkelse men om målet är att ge medborgarna inflytande och öka deras engagemang så vill vi hävda att vi kommit längre än andra delar av staden.

I sitt svar föreslår förvaltningen både en reformering och ett namnbyte. Vi tycker att de resonerar klokt i det första fallet, många förslag passar bättre i *Tyck till–appen*, men är mer tveksamma till ett namnbyte. Formellt kan det finnas en poäng att byta till invånar- eller Stockholmsförslag men mot det står att medborgarförslag är ett mycket väl inarbetat begrepp.

Därtill lyfter underlaget för budget fler viktiga aspekter. I och med 2023 års budget fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Det här arbetet måste fortsätta. Vi ska göra Södermalm tryggare och trevligare.

Staden centralt måste skjuta till mer resurser till vår stadsmiljö. Att vi får tillräckligt med resurser för att vårda, bevara och utveckla parkerna är en fråga som är viktig för långt fler än oss som bor i stadsdelsområdet. Det handlar både om parkernas roll som mötesplatser och att möta behovet av närhet till svala miljöer och lokala klimatanpassningar.

Södermalm står inför flera demografiska utmaningar. Med färre barn och fler äldre. Det har och det kommer att kräva tuffa beslut. Vi behöver värna den kommunala förskolan. Lyfta fram de kvaliteter och det särskilda uppdrag som den har och samtidigt fortsätta arbetet med rekrytera och behålla medarbetare. Det senare kräver en klok personalpolitik.

Staden behöver hitta en långsiktigt hållbar modell för uppräknings ersättningarna till de kommunövergripande verksamheterna.

ⁱ 2024 inkom det 92 medborgarförslag till nämnden

ⁱⁱ Södermalmsnytt 171214

Södermalms stadsdelsnämnd
2025-04-24**Ärende 13**

Underlag för budget 2025 med
inriktning 2026 och 2027 för
Södermalms Stadsdelsnämnd

Lars Rottem Krangnes (C)
Jonas Nilsson m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs
3. Att anföra följande:

Vi anser att varje människa bör få så stora möjligheter att forma sitt eget liv som möjligt. Det förutsätter att den enskilde individen själv kan styra över de verkligt avgörande besluten i livet. Stockholm ska vara en frihetlig, grön, öppen, trygg och rolig stad där stadens styrkor tas tillvara genom samarbete med företag, akademi och civilsamhälle.

Vil vill se ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv, ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv, och ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.

Stockholms stad har stora utmaningar. Utanförskapet på vissa platser är stort, kriminaliteten växer och vi befinner oss i en eskalerande våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på förskollärare och skillnader i skolresultaten är för stora. Skolorna är hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Planbristen försvårar för barn och ungdomar att idrotta och få en meningsfull fritid. De demografiska förändringarna i Stockholm får enorma konsekvenser och majoriteten behöver snabba på arbetet på att möta dessa förändringar. Dessa utmaningar ser vi även lokalt på Södermalm, i Gamla stan och Hammarby sjöstad.

Svåra ekonomiska tider innebär ett behov för alla stadens verksamheter att prioritera inom sina uppdrag och kontinuerligt arbeta för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet. I stället för en ideologiskt motiverad skattehöjning som gjorts för år 2025, trots ett ekonomiskt resultat på omkring tre miljarder kronor, borde bättre prioriteringar göras mellan verksamheter, men också att nämnder och bolag måste undanröja kostnader. Sådant som inte bidrar till en bättre verksamhet för stockholmarna eller ens stadens personal måste läggas ned, så som dyra och dysfunktionella digitala system eller it-avtal som sträcker sig över ett decennium där bara en leverantör lämnade anbud. Till skillnad från vänsterstyret så vill vi

satsa mer på skolan. Vi fokuserar på kvalitet, särskilt stöd och lärande – för att säkra att alla barn får rätt stöd i rätt tid.

Klimatet och miljön är några av våra främsta ödesfrågor. Stockholm måste minska utsläppen och bli grönare, med fler och bättre parker och mer grönska. För att Stockholms stad ska bli klimatpositivt senast år 2030 behövs koldioxidavskiljning och lagring (BECCS och CCS) vara på plats, och satsningar på gång och cykel genomförs. Även om majoriteten har visioner så lämnar miljö- och klimatpolitiken flera saker att önska. Matproduktionens viktiga roll för både klimat och beredskap väljer man att åsidosätta, där lokalproducerad mat såväl som lokalt vilt och svensk gräsbetesbaserad köttproduktion har en viktig roll att spela precis som innovativa idéer att minska matsvinn.

Vidare vill vi framhäva vikten av att fokusera ytterligare på de barn som omhändertas och placeras av socialtjänsten. Omhändertagna barn är i riskzon för att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering och ökat fokus måste därför läggas på deras vård och stödinsatser. Detta gäller oavsett placeringsform. Att dessa barn ges goda möjligheter att klara skolgången, samt får hälsokontroller och ett sammanhållet stöd även efter en placering är grunden i att förebygga framtida kriminalitet eller andra sociala problem.

Förskolan är en viktig del i barns fortsatta utveckling både vad gäller socialt samspel och fortsatt lärande. I det arbetet vill vi särskilt poängtera vikten av att i ett tidigt skede arbeta med värderingar. Gemensamt för en överväldigande majoritet av gärningspersonerna inblandade i den våldsvåg som skakat Stockholm under året är att dessa är minderåriga och pojkar. Det handlar om unga pojkar som tillägnat sig värderingar som lyfter fram våld som något manligt och önskvärt. Gemensamt är också att dessa pojkar oftast varit föremål för socialtjänstens insatser under många år. Det är barn vars problembeteenden ofta varit känt sen förskolan men inte tagits på fullt allvar i tid. Men om de värderingar som ligger till grund för de grova våldsdåd som drabbar hela samhället inte tas på allvar i ett tidigt skede är risken att problemet bara växer sig allt större.

I Stockholm ska människor med funktionsnedsättningar kunna leva ett så gott och självständigt liv som möjligt. En stor del av detta är möjligheten att delta på daglig verksamhet och även rätten att själv välja utförare. Stockholms stad använder sig av ett LOV-system för att kunna erbjuda ett brett utbud av daglig verksamhet, som utförs i både kommunal och privat regi. Men när den rödgröna majoriteten tydligt signalerar att privata aktörer inte är önskvärda innebär det att både utbud och kvalitet riskerar att försämrats.

De påstådda övervinster som det rödgröna styret anser görs av privata utförare inom daglig verksamhet lyser med sin frånvaro. Vi i Alliansen anser till skillnad från styret att uppskattning hos brukarna, kvalitét, mångfald i utbud samt måluppfyllelse borde väga tyngre än verksamhetens styrandeform.

En levande och rolig stad kännetecknas av ett livskraftigt civilsamhälle, därför vill vi se ett ännu mer aktivt och mångfaldigt föreningsliv i Stockholm. Vi satsar på ideella krafter som skapar meningsfull fritid och trygghet, såsom nattvandring, lokalt föreningsliv och inte minst idrottsrörelsen.

Slutligen vill vi framhålla språkets betydelse och hur viktigt det är att barn som inte har svenska med sig hemifrån redan i förskolan får goda förutsättningar att utveckla sin svenska. Att förstå och kunna göra sig förstådd är nyckeln till fortsatt lärande. Utan goda språkkunskaper är annars risken att dessa barn hamnar efter i skolan tidigt och får svårigheter att komma i kapp. Det pedagogiska arbetet på förskolorna bör därför fokusera mindre på användning av skärmar och mer på att barnen ska lära sig socialt samspel med andra barn och pedagoger.

Sammantaget saknar vi viktiga initiativ och utvecklingsarbete från den rödgröna majoriteten. En mandatperiod måste handla om att vidareutveckla staden, inte endast förvalta.

Södermalms stadsdelsnämnd 2024-04-24

Ärende 13
Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 för södermalms stadsdelsnämnd

Anne-Lie Elfvén (L)
Johan Lisspers (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförts.
3. Att anföra följande.

Vi liberaler anser att varje människa bör ges så stora möjligheter som möjligt att forma sitt eget liv. Det förutsätter inte bara frihet, utan också stöd i rätt tid och på rätt nivå. Den lokala nivån har ett särskilt ansvar för att det sociala arbetet, utbildningsinsatserna och de hälsofrämjande insatserna fungerar och samverkar – särskilt för dem som befinner sig i utsatthet.

Barn som placeras av samhället är en av de mest sårbara grupperna. De löper betydligt högre risk än andra att senare i livet drabbas av psykisk ohälsa, missbruk, kriminalitet eller att hamna i socialt utanförskap. Det är därför avgörande att staden, i rollen som tillfällig vårdnadshavare, inte enbart erbjuder trygghet och omsorg under placeringen, utan också säkerställer en långsiktig uppföljning och ett fungerande eftervårdsprogram.

I Liberalernas förslag till budget för 2025 lyfts behovet av att följa upp barns betyg, hälsa och tandstatus i samhällsvård. Det är ett grundläggande ansvar för kommunen. Vi förväntar oss inte att unga som vuxit upp utan placering klarar vuxenlivet helt på egen hand – än mindre barn som varit placerade och saknar ett stödjande nätverk. Både ansvar och resurser behöver följa med även efter att placeringen avslutats.

Stadsdelen har i många fall god kännedom om barnets behov och förutsättningar, och spelar därmed en viktig roll i uppföljningsarbetet. För att arbetet ska ge resultat krävs samverkan med andra relevanta aktörer, och ett tydligt uppdrag att även arbeta med eftervård.

Skolresultaten för barn som varit placerade är fortsatt låga. Särskilda satsningar för att förbättra utbildningssituationen för målgruppen saknas. Om en placering inte leder till förbättrade livsförutsättningar ökar både risken för fortsatt utsatthet för individen och kostnaderna för samhället. Den rödgröna majoriteten har hänvisat till juridiska hinder för att följa upp skolresultat på aggregerad nivå, men detta är en preliminär tolkning. Någon rättslig prövning har inte gjorts. Vi menar att staden bör testa lagstiftningen.

Vi vill också lyfta behovet av faktisk samhandling mellan förskola, skola, socialtjänst, civilsamhälle och i vissa fall polis. Det räcker inte med samverkan i teorin. Arbetet måste bygga på gemensamt ansvar och tydliga uppdrag. Men samhandling kräver också politisk vilja och initiativtagande, något som fortsatt lyser med sin frånvaro från den rödgröna majoriteten.

Det finns brister i den centrala samordningen gentemot stadsdelen, inte minst inom brottsförebyggande arbete och uppföljning av insatser för barn och unga. Många av de utmaningar stadsdelen möter kräver stöd på central nivå, vilket inte alltid finns. Det handlar inte om att ta över det lokala ansvaret, utan om att tillhandahålla struktur, stöd och gemensam riktning.

Likvärdigheten inom LSS behöver också förbättras. Skillnader i handläggningstid, beslutspraxis och tillgång till insatser mellan stadsdelar är problematiska, särskilt mot bakgrund av att LSS är en rättighetslagstiftning. Rätten till stöd ska inte påverkas av var i staden man bor.

Tidiga insatser i förskolan är en annan viktig del. Forskning visar att barn som uppvisar ihållande aggressivt beteende i tidig ålder löper ökad risk för framtida våldsbrott. Förskola, barnhälsovård och socialtjänst behöver ha fungerande strukturer för att upptäcka och stödja dessa barn i tid.

För att socialtjänsten ska kunna genomföra sitt uppdrag krävs rimliga arbetsvillkor. Hög arbetsbelastning och bristande förutsättningar för uppföljning påverkar både kvalitet och långsiktig kompetensförsörjning. Här krävs ett helhetsgrepp om arbetsmiljö och resursfördelning. Från fackligt håll

Vi vill slutligen betona vikten av förbättrad avtalsuppföljning, både inom HVB-verksamhet och exempelvis stadsmiljöentreprenader. När kontrollen brister riskerar både kvalitet och rättssäkerhet att urholkas. Uppföljning ska vara en del av det löpande styrningsarbetet – inte något som hanteras i efterhand.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation för 2025.

Södermalms stadsdelsnämnd
Särskilt uttalande
2025-04-24
Ärende 13
Dnr: SÖD 2025/193

Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 för Södermalms stadsdelsnämnd

Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 grundar sig på den rödgröna majoritetens politiska direktiv. Vi anser att flera felprioriteringar har gjorts av den styrande majoriteten där vi ser tydliga brister i arbetet för att garantera stockholmarna en god social service och en trygghet i det offentliga rummet.

Vi ser ett Stockholm som fortsätter att splittras och där otryggheten hos många kommuninvånare blir en del av vardagen. Sverigedemokraterna står för en annan inriktning, en inriktning som tar Stockholm i rätt riktning och väljer därför att avstå från att delta i beslutet.

Martin Westmont (SD)

Ulf Wester (SD)

§ 17 Alkoholförbud Slussen

SÖD 2025/244

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa alkoholförbud inom Slussenområdet:

- mellan klockan 00:00-14:00 vid områdena Munkbrokajen och Katarinaparken
- dygnet runt vid områdena Vattentorget, Södermalmstorg, Mälarterassen, Ryssgården, huvudentré bussterminal och handelsplatsen under jorden

genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.

2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Enligt tidplan kommer delar av nya Slussenområdet att färdigställas under 2025. Förvaltningens, lokalpolisens, fastighetsägares med fleras uppfattning är att det kommer ske en viktning av nattliv från city till Slussen vilket i sig kan medföra en ökad risk för brott, våldshandlingar och ordningsstörningar och därmed ökad otrygghet hos medborgarna. Det finns också risker kopplat till områdets närhet till vatten samt att Slussen är och kommer bli än mer trafikerat, av olika trafikslag. Utan ett alkoholförbud har lokalpolisen inga befogenheter att förverka alkohol i området eller vidta åtgärder enligt polislagen såsom avvisanden och avlägsnanden i ett tidigt skede. Förvaltningen föreslår därför att alkoholförbud införs inom Slussenområdet.

Förvaltningens uppfattning är att ett alkoholförbud inom Slussenområdet kan dämpa risken för missbruksrelaterad problematik i området. Ett alkoholförbud skulle vara en förebyggande åtgärd som kan göra det möjligt för Polisen att arbeta effektivt och riktat mot gruppen med beroendeproblematik och därmed förbättra tryggheten i området. Det bidrar även till att i högre grad förebygga de risker och konsekvenser som följer av ett omfattande nöjesliv och det stora antalet resenärer som befinner sig i området. Alkoholförbud är ett av flera verktyg för att möta problematik kopplad till missbruk. Förvaltningen stärker också arbetet med olika trygghetsskapande insatser och åtgärder inom Slussenområdet. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Martin Westmont (SD) ställde sig bakom Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvéns (L) gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson (M), Mikael Igelström (M), Therese Lindström (M), Anne-Lie Elfvén (L) och Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Anders Göransson m.fl. (S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga).

Ersättaryttranden

Erik Ehre (KD) anmälde ett ersättaryttrande (bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/244-1 (Godkänd - R 2) SÖD 2025/244 Förslag om alkoholförbud Slussen
- SÖD 2025/244-2 Bilaga 1 Alkoholförbudsområde Slussenområdet
- SÖD 2025/244-3 Kartbilaga - Slussen

2025-04-19

Alkoholförbud Slussen
Dnr SÖD 2025/244

Ärende 17

Lars Rottem Krangnes (C)
Jonas Nilsson m.fl. (M)
Anne-Lie Elfvén (L)

Förslag till beslut

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt stadsdelsförvaltningen att undersöka vilka andra insatser som kan behövas för att fortsatt upprätthålla god ordning på dessa platser även i framtiden

Vi motsätter oss förslaget om alkoholförbud inom Slussenområdet då det saknar proportionalitet och riskerar att slå mot det levande och öppna stadslivet vi vill värna. Detta är ett tydligt exempel på majoritetens förkärlek för förmyndarskap och överreglering – att införa förbud i förebyggande syfte, på platser som ännu inte ens öppnat för allmänheten och där inga finns i dagsläget, är att reglera i blindo.

Särskilt märkligt är det att majoriteten lyfter cykelbanor vid Vattentorget som ett skäl till att införa alkoholförbud. Det är ett långsökt och närmast desperat försök att rättfärdiga ett förslag som saknar förankring i verkliga behov. Om vi börjar utforma lokala ordningsföreskrifter utifrån hypotetiska scenarier och utan någon tilltro till medborgarna riskerar vi att kväva stadens utveckling innan den ens hunnit ta form.

Vi delar majoritetens uppfattning att trygghetsfrågor måste tas på allvar – men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud bidrar till det. Snarare riskerar det att bli en symbolisk åtgärd utan faktisk effekt på grundproblemen. Slussen håller på att utvecklas till en av Stockholms viktigaste offentliga mötesplatser, där såväl spontanitet som organiserad verksamhet ska kunna samsas. Det kräver öppenhet, inte begränsningar.

Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att i förväg exkludera vissa grupper från offentliga miljöer. Vi efterlyser mer träffsäkra, socialt hållbara och långsiktiga lösningar som svarar mot de verkliga behoven. Slussen behöver trygghetsskapande insatser – inte överdrivna förbud.

2025-04-24

Ärende 17

Förslag om alkoholförbud inom
SlussenområdetAnders Göransson m.fl. S
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V**Särskilt uttalande**

Vi delar förvaltningens syn att det kan vara klokt att införa alkoholförbud vid delar av Slussen. Det är ett verktyg, av många, för att för att skapa en trygg stadsmiljö. Slussen är en mötesplats men också en central knutpunkt. Förslaget ligger i linje med hur staden hanterar Medborgarplatsen, Fatbursparken och Nytorget. Det föreslagna förbudet är begränsat till specifika ytor där det bedöms särskilt motiverat, och innebär alltså inte ett totalt förbud i hela området. Ett alkoholförbud har också efterfrågats av polisen.

I och med stadens budget 2023 fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Där målet var att göra Södermalm tryggare och trevligare.

Vi flyttade ansvaret för trygghetsfrågorna från den sociala avdelningen till att ligga direkt under stadsdelsdirektören. Dels då frågorna är sektorövergripande dels för att de behövde en tydligare prioritering (under föregående mandatperiod hade exempelvis trygghetsarbetet runt Maria Sjukhus outsourcats till Locum, regionens fastighetsbolag).

Vi valde att mobilisera brett. Med en systematisk dialog med medborgare och civilsamhälle. Utveckla samarbeten med polis, lokalsamhället/söderborna, Region Stockholm och övriga delar av samhället.

Vi har arbetat för att befolka parkerna. Vi har drivit på för ett förbud mot försäljning av lustgas. Alkoholförbud där vi tyckt det varit lämpligt. Staden har och kommer att göra ett antal stora trygghetsinvesteringar.

Den som läser de återkommande rapporterna från trygghetsinsatserna ”Sommar i Tanto” och ”Sommar på Medis” ser att vi har en helt annan aktivitet än tidigare.

Södermalms stadsdelsnämnd

2025-04-24

Ärende 17-18

**Alkoholförbud slussen (17) och
alkoholförbud bysistäppan (18)**

Erik Ehms (KD) e.y.

Ersättaryttrande

Kristdemokraterna ser kritiskt på nuvarande generella politik av att fläckigt satta och trubbiga alkoholförbud. Vi anser att staden borde anta Malmö-modellen: att det ska vara tillåtet att dricka alkohol utomhus om personen sköter sig, men förbudet om förtäringen föranleder olägenhet i fråga om ordning och nykterhet. Modellen har fördelarna att polisen kan gå in oavsett var negativa incidenter sker men tillåter också vidsträckt skötsam frihet.

I och med att nya Slussen beräknas bli extremt trafikerad kan det vara rimligt med vissa generella förbud såsom utanför bussterminalen. Vissa avsnitt såsom vid de mest cykel- eller/och gångtrafikerade lederna eller torg kan det även vara rimligt ur säkerhet- och framkomlighetsynpunkt. Generellt förordar vi dock Malmömodellen över hela Stockholm.

§ 18

Alkoholförbud Bysistäppan

SÖD 2025/245

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att besluta att införa ett alkoholförbud i Bysistäppan (vid Brännkyrkagatan) dygnet runt genom att förändra den Allmänna lokala ordningsföreskriften i Stockholm, KFS 2022:15 15 §.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Den del av Bysistäppan som ligger i höjd med Brännkyrkagatan, i direkt anslutning till Norra Bysistäppan/lekplatsen Haren, är för förvaltningen sedan länge ett välkänt problemområde där narkotikaförsäljning sker och där personer påverkade av narkotika och/eller alkohol uppehåller sig. I nuläget råder alkoholförbud dygnet runt i de omgivande områdena Norra Bysistäppan/lekplatsen Haren samt Bysistäppan/Bysistorget. Det lilla området på Brännkyrkagatan med omfattande missbruksproblematik saknar däremot alkoholförbud. Förvaltningen föreslår därför att alkoholförbud införs även i denna del av Bysistäppan.

Förvaltningens uppfattning är att ett sammanhängande alkoholförbud för samtliga Bysistäppans områden kan dämpa den missbruksrelaterade problematiken i området. Ett alkoholförbud skulle vara en förebyggande åtgärd som kan göra det möjligt för Polisen att arbeta effektivt och riktat mot gruppen med beroendeproblematik och därmed förbättra tryggheten i området. Ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Martin Westmont (SD) ställde sig bakom Lars Rottem Krangnes

(C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvéns (L) gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson (M), Mikael Igelström (M), Therese Lindström (M), Anne-Lie Elfven (L) och Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Anders Göransson m.fl. (S) och Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga).

Ersätтарыttranden

Erik Ehres (KD) anmälde ett ersätтарыttrande (bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/245-1 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/245 Förslag om alkoholförbud Bysistäppan
- SÖD 2025/245-2 Bilaga 1 Alkoholförbudsområde i Bysistäppan
- SÖD 2025/245-3 Kartbilaga - Bysistäppan

2025-04-19

**Alkoholförbud i
Bysistäppan
Dnr SÖD 2025/245**

Ärende 18

Lars Rottem Krangnes (C)
Jonas Nilsson m.fl. (M)
Anne-Lie Elfvén (L)

Förslag till beslut

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att upplåta åt stadsdelsförvaltningen att undersöka vilka ytterligare insatser som kan var behjälpliga för att hjälpa människorna med missbruksproblematik i vår stadsdel

Vid Bysistäppan ser vi behovet av riktade sociala och trygghetsskapande insatser. Men ett permanent alkoholförbud i det lilla återstående området – som redan gränsar till befintliga förbudszoner – skulle snarare vara ett sätt att flytta problemet än att faktiskt lösa det. Förvaltningen och lokalpolisen har själva tidigare konstaterat att de öppna drogscenerna på Södermalm har förflyttats i samband med tidigare införda alkoholförbud, exempelvis i Högalidsparken. Detta tyder tydligt på att problemet inte upphör – det förskjuts geografiskt, ofta till angränsande ytor.

Ett utvidgat alkoholförbud på Brännkyrkagatan riskerar därför att bli ännu ett exempel på symbolpolitik, där en administrativ justering framställs som ett trygghetsskapande verktyg. I realiteten gör man bara platsen otillgänglig för redan marginaliserade grupper – utan att ta itu med de underliggande orsakerna.

Vid den senaste infonämnden slog förvaltningen också fast att det inte handlar om ungdomar som samlas och dricker i parker, utan om äldre personer med djupgående beroendeproblematik. Dessa individer befinner sig ofta långt ifrån både arbetsmarknad och bostadsmarknad, och behöver möta stödinsatser, inte ytterligare utanförskap genom att “dumpas” vidare till nästa stadsdel.

Vi menar att det här är ett skolexempel på när lokala ordningsföreskrifter används för att försöka hantera sociala problem – utan att det juridiska verktyget faktiskt är avsett för det. Förbudet kan ge polisen vissa utökade befogenheter, men det löser inte grundproblematiken och kan snarare försvåra för socialt uppsökande arbete genom att driva målgruppen längre bort från hjälpsystemen.

Vi efterlyser därför mer träffsäkra, långsiktiga och socialt hållbara lösningar. Det kan handla om ökade trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön, tätare närvaro av fältassistenter och socialtjänst, samt samverkan med civilsamhället och lokala boenden. Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att förbjuda vissa personers närvaro.

Ett alkoholförbud i Bysistäppan är varken rätt verktyg eller rätt signal. Det är dags att vi möter missbruksproblematik med vård och stöd, inte med pekpinningar och avvisningar.

2025-04-24

Ärende 18

Förslag om alkoholförbud i
BysistäppanAnders Göransson m.fl. S
Frida Nehrfors Hultén m.fl. V**Särskilt uttalande**

Vi delar förvaltningens syn att det kan vara klokt att införa ett alkoholförbud i Bysistäppan. Det binder ihop de redan existerande alkoholförbuden i området till en sammanhängande helhet. Det kompletterar också den pågående upprusningen/trygghetsinvesteringen som just nu genomförs.

I och med stadens budget 2023 fick stadsdelarna huvudansvaret för det lokala trygghetsarbetet. Vi valde att göra ett omtag. Med mer pengar och nya arbetsformer. Utifrån ett helhetstänk rotat i våra lokala förhållanden. Där målet var att göra Södermalm tryggare och trevligare.

Vi flyttade ansvaret för trygghetsfrågorna från den sociala avdelningen till att ligga direkt under stadsdelsdirektören. Dels då frågorna är sektorövergripande dels för att de behövde en tydligare prioritering (under föregående mandatperiod hade exempelvis trygghetsarbetet runt Maria Sjukhus outsourcats till Locum, regionens fastighetsbolag).

Vi valde att mobilisera brett. Med en systematisk dialog med medborgare och civilsamhälle. Utveckla samarbeten med polis, lokalsamhället/söderborna, Region Stockholm och övriga delar av samhället.

Vi har arbetat för att befolka parkerna. Vi har drivit på för ett förbud mot försäljning av lustgas. Alkoholförbud där vi tyckt det varit lämpligt. Staden har och kommer att göra ett antal stora trygghetsinvesteringar.

Den som läser de återkommande rapporterna från trygghetsinsatserna ”Sommar i Tanto” och ”Sommar på Medis” ser att vi har en helt annan aktivitet än tidigare.

Södermalms stadsdelsnämnd

2025-04-24

Ärende 17-18

**Alkoholförbud slussen (17) och
alkoholförbud bysistäppan (18)**

Erik Ehms (KD) e.y.

Ersättaryttrande

Kristdemokraterna ser kritiskt på nuvarande generella politik av att fläckigt satta och trubbiga alkoholförbud. Vi anser att staden borde anta Malmö-modellen: att det ska vara tillåtet att dricka alkohol utomhus om personen sköter sig, men förbudet om förtäringen föranleder olägenhet i fråga om ordning och nykterhet. Modellen har fördelarna att polisen kan gå in oavsett var negativa incidenter sker men tillåter också vidsträckt skötsam frihet.

I och med att nya Slussen beräknas bli extremt trafikerad kan det vara rimligt med vissa generella förbud såsom utanför bussterminalen. Vissa avsnitt såsom vid de mest cykel- eller/och gångtrafikerade lederna eller torg kan det även vara rimligt ur säkerhet- och framkomlighetsynpunkt. Generellt förordar vi dock Malmömodellen över hela Stockholm.

§ 23

Fyllnadsval av ledamot i Södermalms stadsdelsnämnds sociala delegation år 2025

SÖD 2024/1199

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd utser Anki Lindqvist (V) till ledamot i sociala delegationen år 2025.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Sociala delegationen är ett utskott till stadsdelsnämnden som har till uppgift att på nämndens vägnar besluta i individärenden. Enligt instruktionen för sociala delegationen ska utskottet bestå av sju ledamöter och fyra ersättare, som väljs för ett kalenderår i taget.

Charlotte Lilja Pittuco (V) har av sagt sig sin plats som ledamot i Södermalms stadsdelsnämnd, och därmed är en ordinarie plats i sociala delegationen vakant och fyllnadsval ska hållas.

Förslag till beslut

Frida Nehrfors Hultén (V) nominerade Anki Almqvist (V) till ledamot i Södermalms sociala delegation för år 2025.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/1199-5 (Godkänd - R 1) Fyllnadsval av ledamot i Södermalms stadsdelsnämnds sociala delegation år 2025

§ 24**Remiss - Stockholms stads program för barns rätt till kultur, KS 2024/1378**

SÖD 2025/88

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads program för barns rätt till kultur beslutades av kulturnämnden hösten 2024. Programmet har nu inkommit till stadsdelsnämnden på remiss för ett yttrande. Programmet syftar till att säkerställa barns rätt till kulturupplevelser och eget skapande och utgår från FN:s barnkonvention som sedan år 2020 är svensk lag. I lagen står att alla barn har rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet. Programmet lyfter hur barns rättigheter är vuxnas ansvar, och betonar hur Stockholms stads chefer och medarbetare tillsammans bär ansvaret att tillgodose barns rättigheter.

Genom kulturupplevelser vidgas barnets värld och väcker tankar och känslor. I det egna skapandet och leken uttrycker barnet egna erfarenheter och ger en röst åt sin berättelse. I programmet beskrivs en ambition om att alla barn och ungdomar, oavsett förutsättningar, ska ha goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa en mångfald av kulturuttryck. Detta ska förverkligas genom tre fastställda mål som utgår från förskolan, skolan, fritiden och stadsmiljön. Programmet understryker hur samverkan, delaktighet och inflytande samt tillgängliggörande av utbud, verksamheter och platser är viktiga framgångsfaktorer i arbetet med alla barns rätt till kultur.

Förvaltningen ställer sig positiv till kulturförvaltningens förslag till program för barns rätt till kultur.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Särskilda uttalanden

Anne-Lie Elfván (L) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

Ersättaryttranden

Erik Ehre (KD) anmälde ett ersättaryttrande (bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/88-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/88 Svar på Remiss - Stockholms stads program för barns rätt till kultur, KS 2024/1378
- SÖD 2025/88-1.1 Bilaga - Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- SÖD 2025/88-1.2 Bilaga - Barnkonsekvensanalys i arbetet med Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- SÖD 2025/88-1.3 Tjänsteutlåtande - Stockholms stads program för barns rätt till kultur

Södermalms stadsdelsnämnd

24 april 2025

Ärende 24

Remiss av Stockholms stads program
för barns rätt till kultur

Anne-Lie Elfvén (L)

Johan Lisspers (L)

Särskilt uttalande

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser och att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för Kulan. Detta så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Södermalms stadsdelsnämnd

2025-04-24

Ärende 24

**Remiss Stockholms stads
program för barns rätt till
kultur**

Erik Ehms (KD) e.y.

Ersättaryttrande

Stadens program för barns rättigheter till kultur är en reviderad version av det tidigare programmet under namnet Kultur i ögonhöjd. Fastighetskontoret lyfter viktiga aspekter för att förbättra kulturen för barn och unga i staden. Vi tror också starkt på att tillgänglighet, deltagande och inflytande är viktigt för detta mål.

§ 25**Remiss - Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter, KS 2024/1148**

SÖD 2025/183

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads nuvarande riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter uppdaterades senast 2014-01-14. Syftet med riktlinjerna är rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till insatserna försöks- och träningslägenheter. Socialförvaltningen har uppmärksammat behov av att revidera och uppdatera nuvarande riktlinjer. De reviderade riktlinjerna innehåller anvisningar för utredning, bedömning och beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL) till insatserna försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. Riktlinjerna innehåller också anvisningar för hur socialtjänsten ska agera som hyresvärd i arbetet med dessa bostadssociala hyreskontrakt.

Förvaltningen ser positivt på föreslagna riktlinjer och bedömer att de har blivit tydligare i och med revideringen. Det är bra att riktlinjerna har delats upp utifrån att bistånd till bostadssocialkontrakt handlar om två olika processer; biståndsbeslut och hyresförhållande. Förvaltningen bedömer att detta kommer underlätta handläggningen.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/183-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/183
Reviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter
- SÖD 2025/183-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter

- SÖD 2025/183-1.1 Tjänsteutlåtande - RevReviderade riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter

§ 26**Remiss - Program för barnhälsa i Stockholms stad, KS
2025/297**

SÖD 2025/202

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har i budget 2024 gett förskolenämnden uppdraget att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för barnhälsa inom förskolan i Stockholms stad. Utifrån stadens nya tillämpningsanvisningar och intentionen med uppdraget föreslås dokumentet rubriceras program för barnhälsa.

Programmet för barnhälsa i Stockholms stad bygger på stadsdelsförvaltningarnas identifierade behov och stöds av såväl stadens som nationella och internationella styrdokument, såsom skollag, förskolans läroplan, Barnkonventionen och Agenda 2030. Även Stockholms stads styrande dokument som rör barns hälsa, utbildning, trygghet och välbefinnande har beaktats.

Program för barnhälsa anger förskolans riktning inom området barnhälsa och ska bidra till att stadens verksamheter arbetar systematiskt och rättssäkert. Programmet är styrande för de kommunala förskolorna i staden. Fristående förskolor och övriga nämnder samt bolag som möter barn inom förskolans målgrupp kan använda programmet som stöd och vägledning i arbetet med att utveckla området barnhälsa.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till program för barnhälsa då målet är att minska skillnader i barns livsvillkor och att alla barn ska få tillgång till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö som bidrar till ett jämlikt och hållbart samhälle. Programmet är viktigt för att lyfta kvaliteten i förskolans verksamhet.

Förvaltningen tycker att programmets rubrik kan förtydligas så att det framgår att programmet gäller för stadens förskolor. Det kan även förtydligas vilken åldersgrupp programmet riktar sig mot. Programmet kan uppfattas som svåräst eftersom strukturen inte är helt tydlig. Vissa delar återkommer och upprepas och det är inte självklart vad i programmet som vänder sig till alla barn och vad

som vänder sig till barn i behov av särskilt stöd. Det är även i vissa delar otydligt vad som är förskolans uppdrag och vad som är socialtjänstens uppdrag. Programmet skulle kunna kortas ner och vara mer kärnfullt och tydligt peka ut förskolans ansvar och vikten av samarbete och samverkan i arbetet med barnhälsa. I programmet saknas även en beskrivning av vad ett specialpedagogiskt perspektiv innefattar.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Lars Rottem Krangnes (C) och Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att Södermalms stadsdelsnämnd beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson (M), Mikael Igelström (M), Therese Lindström (M) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för egna förslag till beslut.

Ersätтарыttranden

Erik Ehre (KD) ställde sig bakom Anne-Lie Elfvéns (L) förslag till beslut samt anmälde ett ersätтарыttrande (bilaga).

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/202-2 (Godkänd - R 1) Remiss- Program för barnhälsa i Stockholms stad
- SÖD 2025/202-1.2 Bilaga - Program för barnhälsa i Stockholms stad
- SÖD 2025/202-1.1 Tjänsteutlåtande - Program för barnhälsa i Stockholms stad

Södermalms stadsdelsnämnd

2025-04-24

**Remiss av program för
barnhälsa i Stockholms
stad**

Ärende 26

Dnr SÖD 2025/213

Lars Rottem Krangnes (C)

Jonas Nilsson m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Förslag till beslut:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar det nya programmet för barnhälsa som ett steg mot att skapa en bättre uppväxtmiljö för alla stadens barn, oavsett deras postnummer. Vi ser inte minst positivt på programmets ambition att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom förskolan.

Dock utger programmet sig för att vara mer än det i själva verket är eftersom fokus är den kommunala förskolans uppdrag. Ett namnbyte kan därför vara lämpligt. Även om andra aktörer och förvaltningar nämns är inte det primära syftet ett heltäckande program för barnhälsa. I alldeles för liten utsträckning berörs regionens arbete med barns hälso- och sjukvård samt det utvecklingsbehov som finns vad gäller samverkan med regionen om barns hälsa och trygghet.

För att ytterligare förstärka programmet vill vi lyfta fram tre centrala områden där vi ser behov av kompletterande insatser:

- Möjlighet till anonym orosanmälan för skol- och förskolepersonal
- Tidigare, sammanhållet och likvärdigt stöd för barn med autism i förskolan
- En kartläggning och handlingsplan för att stoppa att barn utsätts för våld i hemmet

Hot och våld mot förskole- (och skol-) personal förekommer tyvärr. Staden behöver göra mer för att det avgörande är att skapa trygga förutsättningar för personal att fullfölja sitt ansvar att anmäla oro för barns välbefinnande. Vi vill därför möjliggöra för personal inom förskola och skola att göra orosanmälningar anonymt. Detta skulle skydda personalen från potentiella repressalier och säkerställa att fler barn som lever under svåra förhållanden får den hjälp de behöver. Redan idag kan skolhuvudmän vidta åtgärder för att öka tryggheten och benägenheten att anmäla, såsom att erbjuda samtalsstöd, säkerhetsåtgärder till personalen och att rektorer kan bistå vid anmälningar. Vi uppmanar till att dessa möjligheter används fullt ut i väntan på en lagändring.

Stockholms stad behöver säkerställa att förskolebarn med autismdiagnos får samordnade och likvärdiga insatser baserade på Socialstyrelsens rekommendationer. Insatserna måste kunna behållas vid övergången till grundskola. Detta förutsätter en tydlig ansvarsfördelning mellan staden och regionen. Staden bör därför ta initiativ till gemensamma rutiner så att alla barn som får en autismdiagnos och deras familjer får ett sammanhållet stöd.

Stockholms stad behöver inte minst stärkta och mer samordnade insatser för att stoppa att barn utsätts för våld i hemmet. Våld mot barn kan inte aldrig accepteras, och det är svårt att tänka sig något viktigare för barns hälsa än att förebygga och stoppa våld som förekommer i hemmet. Det behövs en kartläggning av insatser och tillgängliga verktyg följt av en evidensbaserad handlingsplan.

Södermalms stadsdelsnämnd

24 april 2025

Ärende 26

Remiss av Program för barnhälsa i
Stockholms stad

Anne-Lie Elfvén (L)

Johan Lisspers (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att programmet justeras i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande.

Det är bra att ett program för barnhälsa i Stockholms stad nu äntligen tas fram, men tyvärr motsvarar det förslaget som nu presenteras inte vad ett stadsövergripande program för barnhälsa bör innehålla. Ansvar för detta faller på den rödgröna majoriteten som inte har varit tydliga med vilken typ av dokument som förväntades.

För det första har programmet ett väldigt fokus på förskolornas (stadsdelsnämndernas) roll, men vi saknar överbegreppet av vad som bör förväntas av andra av stadens förvaltningar – SISAB, Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Socialnämnden med flera. Stadsdelsförvaltningen verkar också sakna en tydlig ansvarsfördelning mellan förskola och socialtjänst. Vi saknar också en fördjupning kring det samarbete som behöver utvecklas med regionens olika verksamheter.

För det andra saknar vi kopplingen till vetenskaplig forskning kring barns utveckling. Det är av högsta vikt att utbildningen i förskolan och andra insatser för barn vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetsätt. Ett viktigt, men ofta förbiset område är barns motoriska utveckling och kopplingen till fysisk och psykisk hälsa. Ett annat område som behövs lyftas är digitaliseringens effekter på barns hjärnor och hälsa. Vi vill även särskilt lyfta fram vikten av tidigare insatser för barn med hög och ihållande nivå av aggressivitet. Forskning har visat tydlig korrelation mellan

För det tredje saknar vi resonemang kring de miljöer som barnen vistas i. Staden behöver bättre analysera hur olika miljöer (ljus, ljud, inredning etc) påverkar barn, samt ta hänsyn till mängden sociala kontakter som är lämplig vid olika åldrar. Vetenskapliga fakta kring dessa aspekter behöver i sin tur påverka hur vi bygger och organiserar förskolor, lekplatser och andra miljöer där barn vistas.

Slutligen saknar vi skrivningar om omhändertagna och placerade barns hälsa, detta trots att det är en grupp med dokumenterat sämre hälsa och markant högre risk för framtida besvär

kopplat bland annat till bristfällig vård under tiden de är placerade. Det är Stockholms stad som övertagit föräldraskapet för dessa barn under tiden för en placering och att inte prioritera barnens hälsa, genom bland annat kontinuerlig uppföljning och vårdkontakter, är ett underbetyg för vilken vårdnadshavare som helst. Samhället måste alltid sträva efter att vara den bästa föräldern och det innebär fokus på barnet hälsa och välmående.

Södermalms stadsdelsnämnd

2025-04-24

Ärende 26

**Remiss av Program för
barnhälsa i
Stockholms stad**

Erik Ehms (KD) e.y.

Ersättaryttrande

En trygg, stimulerande och lärande barnomsorg lägger en viktig grund för barnens utveckling och vidare skolgång. Förskolan har ett pedagogiskt uppdrag men också en viktig uppgift i att ge omsorg och trygghet till barnen. Kristdemokraterna är positiva till att det tas fram ett stadsövergripande program för barnhälsa. Vi anser dock att målet för förskolan borde vara att ge en hög och jämn kvalitet över hela staden; inte som formulerat "minska skillnader mellan barn". Med nuvarande formulering kan målet uppnås genom att verksamheter försämrats där hög kvalitet idag ges. Varje barn har rätt att få det stöd det behöver för att utvecklas och leva i god hälsa, och därmed ges möjligheter till en bra start i livet.

§ 29**Remiss - Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag, KS 2025/349**

SÖD 2025/243

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ”Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag” på remiss. I en framställan föreslår arbetsmarknadsnämnden att staden fattar beslut om fem socialtjänstinsatser som ska kunna erbjuda utan individuell behovsprövning till följd av nya socialtjänstlagen. Insatserna rör arbetsmarknadsrådgivning, att förebygga skolavbrott, stöd till unga i anpassad gymnasieskola, etableringsstöd till nyanlända samt individual placement and support (IPS). Förvaltning ser inga hinder till att staden fattar beslut enligt arbetsmarknadsnämndens framställan och har inget att invända mot de förslagna insatserna eller målgruppsavgränsningen.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/243-2 (Godkänd - R 1) Svar på remiss insatser utan individuell behovsprövning
- SÖD 2025/243-1.1 Framställan - Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag
- SÖD 2025/243-1.2 Tjänsteutlåtande - Tillhandahållande av insatser utan individuell behovsprövning i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

§ 30**Remiss - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag, KS 2025/318**

SÖD 2025/252

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har fått en remiss ”Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag”. Äldrenämnden föreslår att socialtjänsten inom stadsdelsnämnderna under en omställningsperiod mellan 1 juli 2025 och 31 oktober 2026 ska fortsätta att ge insatser utan individuell behovsprövning enligt insatsbilagan och att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras under denna omställningsperiod. Äldrenämnden vill också föreslå vilka insatser som i framtiden ska kunna ges utan behovsprövning och föreslår ett pilotprojekt för att testa och utvärdera nya insatser. Resultaten från pilotprojektet ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast 30 september 2026.

Förvaltningen ser inga hinder till att staden fattar beslut enligt äldrenämndens förslag.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/252-2 (Godkänd - R 1) Svar på remiss-Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag, KS 2025/318
- SÖD 2025/252-1.3 Bilaga - Insatser som Stockholms stads socialtjänst ger utan individuell behovsprövning
- SÖD 2025/252-1.1 Framställan - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

- SÖD 2025/252-1.2 Tjänsteutlåtande - Socialtjänstens tillhandahållande av insatser i samband med ikraftträdande av ny socialtjänstlag

§ 33**Remiss, serveringstillstånd, Sushirian, Ölandsgatan 47**

SÖD 2025/276

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Sushirian, Ölandsgatan 47, för allmänheten i restaurangen.
2. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Sushirian, Ölandsgatan 47, för allmänheten i uteserveringen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang Sushirian, Ölandsgatan 47. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/276-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/276
Tjänsteutlåtande

§ 34

Remiss - Serveringstillstånd, VinCent, Östgötagatan 85

SÖD 2025/282

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang VinCent, Östgötagatan 85, för allmänheten i restaurangen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang VinCent, Östgötagatan 85. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/282-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/282
Tjänsteutlåtande

§ 35**Remiss - Serveringstillstånd, Liebling im Park, Sankt Paulsparken**

SÖD 2025/293

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Liebling im Park, Sankt Paulsparken, för allmänheten i uteserveringen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang Liebling im Park, Sankt Paulsparken. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/293-4 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/293
Tjänsteutlåtande

§ 36**Remiss - Serveringstillstånd, Il Merlo, Wollmar
Yxkullsgatan 10**

SÖD 2025/319

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Il Merlo, Wollmar Yxkullsgatan 10, för allmänheten i restaurangen.
2. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Il Merlo, Wollmar Yxkullsgatan 10, för allmänheten i uteserveringen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang Il Merlo, Wollmar Yxkullsgatan 10. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/319-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/319
Tjänsteutlåtande

§ 37**Remiss - Serveringstillstånd, Gottfrieds, Textilgatan 43**

SÖD 2025/336

Beslut

1. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Gottfrieds, Textilgatan 43, för allmänheten i restaurangen.
2. Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer för restaurang Gottfrieds, Textilgatan 43, för allmänheten i uteserveringen.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet har remitterat en ansökan om serveringstillstånd för restaurang Gottfrieds, Textilgatan 43. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd enligt Stockholms stads riktlinjer.

Förslag till beslut

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2025/336-2 (Godkänd - R 1) SÖD 2025/336
Tjänsteutlåtande

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Lars Asgeir Rottem,Krangnes	2025-04-24
Andrea Maria Katarina,Ax Karlsén	2025-04-24
Hans Anders,Göransson	2025-04-24